

[Ømann.]

til ligningsformål. Men dernæst, eller jeg vil hellere sige samtidig, kommer det foreliggende lovforslag ind i billedet. Til beskatningsgrundlaget på de 10 milliarder kan man uden saglige betænkkeligheder lægge de tidligere fratrukne 4,4 milliarder, som trækkes fra i betalte skatter. Man vil måske ræsonnere, når man sammenligner med udgangspunktet på de 30 milliarder, at det er ikke noget overvældende beløb at gøre sig så megen umage for, men denne betragtning er imidlertid ikke rigtig. Det er jo det reelle beskatningsgrundlag på 10 milliarder, man skal gå ud fra, og det ses umiddelbart, at et tillæg af de 4,4 milliarder betyder en forøgelse af grundlaget på 44 pct. og en tilsvarende mulighed for nedsettelse af beskatningsprocenterne. Derfor er den nedsettelse af skatteprocenterne, som fremgår af forslaget bemærkninger, så mærkbar.

Jeg tror, man skal have beskæftiget sig en hel del ikke bare med skatteligning, men også med skatteberegning for helt at forstå, hvor overordentlig vigtigt det er for et skattesystem, at det arbejder med fornuftigt lave skatteprocenter. Men forholdet lader sig dog belyse ved dagligdags og praktiske eksempler. Det skal kunne betale sig at bestille noget, siger man, når man skal argumentere imod indkomstskatten og agitere for forbrugsskatter. Og man kan virkelig henvise til, at en indkomstforøgelse på 2.000 kr. fra niveauet 22.000 kr. belægges med en skat på 1.500 kr.; 500 kr. har man altså tilovers for ulejligheden og til dækning af udgifter. Eksemplet kan direkte aflæses af forsørgerskalaen for 1965-66 for København. Det nytter ikke, at man prøver på at forklare, at i virkeligheden beskattes den pågældendes bruttoindkomst i gennemsnit kun med godt 25 pct., og at den pågældende til næste år kan trække sine forøgede skatter fra. Det, der er relevant, er, hvad en indkomstforøgelse umiddelbart koster i skat. Det er den høje marginalskat på 75 pct. allerede på dette ret beskedne indkomstniveau, der er motiverende, når en skatteyder på dette niveau skal tage stilling til en merfortjeneste, et stykke overarbejde, eller når hustruen overvejer at tage arbejde. Hvis man sløjfede fradragsretten og omberegnete skalaen til ligevægtsskatter, ville marginalbeskatningen af de omtalte 2.000

kr. kun blive ca. 1.000 kr., altså en ganske væsentlig forbedring, en forbedring på 100 pct. Eksemplet er egentlig ikke særlig slemt. Allerede på 30.000 kr.-niveauet i skalaindkomsten beskattes en merfortjeneste med 92 pct., på 35.000 kr.-niveauet med 97 pct., når kommuneskatterne iberegnes.

Disse marginalskatters grove virkninger viser sig også i andre relationer. Tag et typisk eksempel fra skatteråds- og ligningsarbejdet: man forhøjer en skatteydere indkomst med skønsmæssigt 3.000 kr. for privat bilkørsel. En sådan forhøjelse kan være ærgerlig nok, hvis den pågældende mener, at han ikke har kørt privat i dette omfang; men langt værre bliver hans ærgrelse dog, når han modtager sin ekstra skattebillet for denne forhøjelse, af hvilken det meget vel kan fremgå, at forhøjelsen på 3.000 kr. koster 2.900 kr. kontant i skat. Næste gang vil han kæmpe hårdere mod ligningsmyndighederne, og han vil i det hele taget med denne belæring kæmpe for ethvert fradrag, der er mulighed for at opnå.

På denne måde er fradragsraseriet opstået. Man kan sige, at der er gået inflation i fradrag, og man kan tilføje, at på den måde fremmer fradrag inflation; der bliver uvægerligt en større tilbøjelighed til at afholde fradragsberettigede udgifter af forskellig art, når fradrag af disse udgifter belønnes så rigeligt. Hvad betyder en restaurationsregning, når staten tilsyneladende betaler de 75 pct.? Skulle der være så store betænkkeligheder ved den og den investering, når man jo kan afskrive og tilsyneladende spare mange gange op til 100 pct. af afskrivningsbeløbet helt kontant det første år?

De betragtninger, jeg her har anlagt med hensyn til fradrag, har akkurat samme gyldighed med hensyn til skattesnyderiet. Den, der står over for at lade et beløb slippe uden om selvangivelsen, sparer sådan set mindre, end han regner med, fordi han samtidig snyder sig selv for skattefradraget; men det er tanken om den umiddelbare skattebesparelse, der virker motiverende. Det er egentlig ganske morsomt, at det høje ting heller ikke spares for skattefradragsdrillerier. Når man f. eks. beder den højtærede finansminister om at beregne, hvad det koster at fordoble lønmodtagerfradraget, så får man måske svaret 90 mill. kr.